

בארה של תורה

פשוט עיון ודרש בפרשת השבוע ופניני השקפה ומוסר / נכתב ונערך ב"ה ע"י הרב ראובן גולן

יו"ל ע"י מוסדות דרכי תורה רחובות, בתי מדרש להוראה ולרבנות וכוללים לאברכים מצויינים, רח"י"ש 12

כתובת המערכת:

רחובות- ההגנה 56/5

טל' - 055-2537170

דוא"ל להערות וקבלת

העלון מדי שבוע:

rg5740@gmail.com

גליון 698 שבט תשפ"א שנה טו'

העלון מוקדש לע"נ מרת רחל בת סאלחה מעברי ע"ה ע"י בתה וחתנה משפ' סלמי הי"ו

פרשת בא

מבוך המראות

"למען שתי אותותי אלה בקרב" (י, א)

להכיל אותו. אך טעות היא, שכן אין הקב"ה בא בטרוניא עם בריותיו, ואינו מבקש מהם מה שמעבר לכוחות שהוא עצמו העניק להם. ועל כרחך שיחד עם הנסיון ניתן לאדם הכח להתמודד ולעמוד בו בגבורה.

מעשה שהיה במפקד יחידה מובחרת, שהיה בוחן ובוחר את החיילים שרצו להתקבל ליחידה שלו במגוון דרכים יצירתיות ומשונות.

פעם אחת הוא שאל את אחד הנבחנים, "מה היית עושה אם היית נמצא לבד ביער כשבידך רובה, ופתאום דוהר ומתקרב אליך אריה אימתני ורוצה לטרוף אותך?". "מה השאלה" השיב החייל, "הייתי יורה בו מיד ומרוקן עליו את כל המחסנית של הכדורים". ו"כיצד היית נוהג" שאל המפקד "אם לאחר כמה דקות היה מגלה אותך נמר מסוכן ומתקרב לעברך?". "טוב, נשאר לי כמה כדורים בקנה, ואני יורה בו ומחסל גם אותו" ענה החייל.

המפקד לא ויתר והמשיך להקשות, "עתה לא נותר לך אף כדור. והנה לרוע מזלך הנך מבחין בדוב ענק שבחר בך כארוחת הצהריים שלו, ואתה ניצב מולו בידיים חשופות ללא שום כלי נשק. מה אתה עושה במצב זה?".

החייל לא התבלבל וענה "מי שהביא את האריה את הנמר ואת הדוב יביא את הכדורים. אתה החלטת להכניס אותם לסיפור, פתאום בא אריה... פתאום באים דב ונמר... אז אתה תביא לי את הכדורים כדי להיפטר מהם...".

תשובתו של החייל משעשעת ואף חסרת תחכום, אך כמה מסמלת היא את מה שאנו שוכחים לפעמים. האדם בעולם הזה מהלך ביער ומחפש את דרכו, ולפתע פתאום מתרגשים ובאים עליו כל מיני אריות דובים ונמרים בדמות צרות ובעיות שונות ומשונות, פרנסה, בריאות, שלום בית, שידוך, חינוך הבנים, סכסוכים וחובות. ויש רבים שכורעים תחת הנטל ומתייאשים ומסרבים להילחם. וזה נובע מכך שהאדם שוכח שכל נסיון וצער הוא מאת ה'.

אין צער "סתם"! כל חולי וכל מכאוב נגזר ממרום על האדם, ובשמים קבעו בדיוק מתי יתחיל הצער ומתי יסתיים ומה יהיה המינון שלו. ובד בבד העניקו לאדם כוחות כבירים שאיתם יוכל לעבור את הנסיון ואף לעמוד בו בגבורה. כי מי שמביא את האריות והדובים מביא גם את הכדורים שסייעו לנו להתמודד עימם...

זכור נזכור זאת בכל עת, אין נסיון שיורד מן השמים מבלי שיינתנו לאדם הכלים להתגבר עליו! לא יתכן שדוקא אותך "שכחו" ולא נתנו לך את ה"כדורים" ואת הכח לעמוד בנסיון המסויים שלך. הרי כל ענין הנסיון תכליתו ומטרתו כדי לרומם אותנו על ידי שנעמוד בו, ולכך לא יתכן שנקבל נסיון ללא ארגז כלים מתאים להתמודדות עמו.

הבה נתמודד וגם נצליח, כי אלוקים עמנו, וחפץ הוא בטובתנו ובהצלחתנו.

פרעה מלך מצרים חוטף מכה, ועוד מכה, כשהקב"ה מדבר אליו דרך המכות הללו, עד שיבין ויפנים את המסר. אך הבה נתבונן מה איתנו, האם אנו לא חוטפים "מכות"? הרי לא אחת אנו חוטפים מכות וצער וייסורים, כמו גם נסיונות והתמודדויות וקשיים אישיים, עד שנדמה לנו שאיננו יכולים לסבול יותר. אז נכון שאלו לא ממש מכות מצרים, וברוך ה' אין לנו צפרדעים או ערוב בסלון, אך אין ספק שהם מכאיבות ולא נעימות בכלל.

אמנם יתכן ויש דרך אחרת להסתכל על כך, כפי שנלמד מהמעשה הבא.

פעם אחת היה אדם שנכנס לתוך מבוך לשם משחק ושעשוע. המבוך היה מלא במראות, כשכולו חשוך מלבד אור קטן שהאיר מעט את הדרך. המראות בבלו את כל מי שנכנס לשם. נדמה היה לך שהציאה מצד ימין, כשלמעשה היא נמצאת מנגד בצד שמאל, וכן להיפך. ואתה הולך סחור סחור ומאבד את הדרך.

כולם נתקלו במראות מרוב בלבול, וחטפו מכות וחבטות הגונות שאף הותירו רושם וצלקות בגופם. אך ראה זה פלא, אף אחד מהם לא בכה, אף אחד מהם לא כעס, ואף אחד לא רטן ולא התעצבן! להיפך, כולם חייכו, כולם צחקו, כולם "חטפו" את המכות בקלילות ובשמחה.

ולכאורה נשאל, הרי כשאדם חוטף "מכות" וחבטות בחיים, פעמים רבות הוא כועס ומתלונן ולעתים אף בוכה, ומדוע במבוך זה כולם חטפו אך המשיכו לצחוק ולחייך? אולם התשובה כה פשוטה ומאלפת. במבוך אתה יודע מלכתחילה שאלו הם כללי המשחק, ולכן אתה לא נבהל ולא נלחץ ולא מתעצבן אלא מקבל הכל בחיוך ושמחה. אך לעומת זאת, בחיים, אנו שוכחים שאלו כללי המשחק, ולוקחים הכל בקושי ובצער.

צריך לזכור תמיד, יש קשיים, יש נסיונות, אך אלו הם כללי המשחק! זה העולם, ובשביל זה באנו לכאן, להתמודד, להתגבר, ולקבל הכל בחיוך ואהבה. והסוד הוא, שכאשר האדם אכן מזכיר לעצמו שכל "מכה" כזו היא מאת ה', ושכל מה שעושה ה' הכל לטובה, אזי גם מציאותות חיינו משתנה, ופתאום הוא יוצא ממצרים ומן המיצר, ומפציע בחייו אור של גאולה. כי כשאתה מבין שאלו כללי המשחק, ומחייך ושמח למרות הכל, הקב"ה מחזיר לך חיוך ענק באהבה. [וראה עוד להלן].

"מי שהביא לכאן את האריה הדוב והנמר יביא לי את הכדורים..."

ב. פעמים ונדמה לנו שהנסיון שלנו אינו תפור למידותינו, והוא "גדול" מדי עלינו, ואין לנו את הכוחות ואת היכולת

איתן בן מרים ויוסף גהלי ז"ל
מנטשה מרגלית בת רוזלה זרזוק ע"ה
מערבי סעיד בן גינה מזוז ז"ל
חיים בן אסתר עייאש ז"ל

דינה בת בת שבע טורקניץ ע"ה
תמר בת ברכה דרחי ע"ה
רחמים בן יעקב אמנו ז"ל
מסעוד בן יוסף ומרים גהלי ז"ל

שרה בת מרים גיראן דוד ע"ה
מרדכי בן סעידה ואברהם מעודה ז"ל
יוסף בן חנה בן חמו ז"ל
ר' עובדיה בן יעקב ושמעה יעבץ ז"ל

ר' בנימין בן סלחה ז"ל + סרה בת רחמה ע"ה
ר' שלמה בן טאוס ז"ל + נאוה בת תאגיה ע"ה
אהרן בן יחיאל ז"ל + רחל בת סאלחה ע"ה
יחיא בן טלאת ז"ל

נסיונות של גיל הזהב

"לכו עבדו את ה' אלהיכם וגו'. ויאמר משה בנערינו ובזקנינו נלך" (י, ח-ט)

[כלומר "לא בן אדם" (באידיש). שמבוהל ומפוחד ודעתו מבולבלת ואינה מיושבת]. האמונה והבטחון היכן הם? שכחת מי דאג לך עד היום? אינך זוכר מי נתן לך חיים ולחם ומלבוש ואשה וילדים ודאג לך עד היום הזה? וכי פתאום הוא עזב אותך? וכמו שלא עזבך עד עתה כך לא יעזובך בעתיד, וידאג לכל מחסורך ורפואותיך. נכון שלא הכל קל ומהיר כמו פעם, והגוף אינו נשמע לך כמו בגיל עשרים, אך אין זו סיבה ליאוש ופחד ודאגה מכל דיאגנוזה אפרורית ומדכדכת של רופא בשר ודם".

ג. ובמדרש (ב"ר סה, ט) אמרו ש"אברהם אבינו חידש זקנה". שתבע ואמר לפני ה' "אדם ובנו נכנסים למקום, ואין אדם יודע למי מכבד. מתוך שאתה מעטרו בזקנה, אדם יודע למי מכבד. אמר לו הקב"ה, דבר טוב תבעת וממך הוא מתחיל, שנאמר ואברהם זקן בא בימים". ויש להבין מה הפשט ב"חידש זקנה", ומה החידוש שבזקנה שהביא אברהם אבינו לעולם.

וביאר הגאון רבי נתן גשטטנר בעל הלהורות נתן, שבנוהג שבעולם אדם צעיר יש לו רצון וכח לחדש דברים ולפעול וליזום ולתקן, אך משנעשה זקן וכוחותיו עוזבים אותו הוא מתכנס בתוך עצמו וחושב שאין בכוחו לפעול כלום. והנה בא אברהם אבינו והראה כי איש ישראל אף שהוא זקן יכול לפעול גדולות ונצורות, שכן הוליד הוא את יצחק בזקנותו ומל את עצמו בהיותו בן צ"ט שנים, וכל מה שיש לנו ירושה מאברהם הכל הוא ממה שציוה והורה לנו בעת זקנותו.

ונמצא שאברהם אבינו הראה לנו עד כמה יכול האדם לפעול לעת זקנה, וזהו הפשט ב"חידש זקנה", שהביא זקנה חדשה לעולם, לא זקנה של דכאון ועצבות ואפס מעש כמו אצל הגוים, אלא זקנה של יהודי, של "דשנים ורעננים יהיו", של תורה ומצוות והמשך ההתעלות בעבודת ה'.

זכה במטר לברכה במגדל אור של תורה וחסד!

בניית קומת בית הכנסת שע"י מוסדות "דרכי תורה" בעיצומה. תרומת מטר מזכה בהנצחה במבואה מפוארת להיכל בית הכנסת ובית המדרש שע"י "דרכי תורה".
לפרטים: 054-2637798 או 08-9452903 ניתן לתרום בנדירים פלוס.

הספר "בארה של תורה" עכשיו בחנויות הספרים!

המחבר החל את כתיבת חידושי והוצאתם לאור בעידודו של מרן שר התורה הגאון הגדול רבי חיים קניבסקי שליט"א, ועתה, לאחר שנים רבות ומאות גליונות, החידושים הנפלאים, התובנות המחכימות, ולקחי החיים המהדהדים, קובצו בכרך אחד בכלי נאה ובמהדורה מאירת עיניים. בין בתרי הספר ניתן למצוא נושאים חשובים ובווערים שמעסיקים את כולנו בחיי היום-יום, כמו זוגיות ושלוש בית, חינוך הבנים, כיבוד הורים, אמונה ובטחון, התמודדויות ונסיונות החיים, העצמה אישית, נוער בסיכון ועוד.

"עץ חיים היא למחזיקים בה ותומכיה מאושר"

פרנס השנה ידידנו היקר ר' אברהם בן לונה טובול הי"ו לע"נ רחמים בן זוהרה ז"ל.
ופרנסי השבוע: הרב ראובן בן זהבה הי"ו ורעייתו נעמי ברכה בת נאווה ליאורה תחי', לרפו"ש וזש"ק.
ר' מישל בן אעזם ישעיהו הי"ו לרפואה שלימה לאמו מרת אעזם בת שרה ישעיהו תחי'.
ר' דניאל משה בן יהודית לרפו"ש, ולע"נ אמו מרת יהודית בת כנפטה ע"ה.
ר' שאול בן רחמה חתון הררי הי"ו לע"נ עזרא בן פלורנס ז"ל, שאול בן בוליסה ז"ל, פלורנס בת שרה ע"ה, אברהם שלום בן רחמה כתון ז"ל, בת שבע בת רחל ע"ה.
יזכו לרוב נחת והצלחה מיוצאי חלציהם, ובבריאות איתנה ופרנסה טובה, ויבורכו הם ובני ביתם בכל הברכות הכתובות בתורה.

זמני התפילות

בביהכ"נ "דרכי תורה"

שבת קודש פרשת בא

מנחה גדולה - 12:10
מנחה ערב שבת (קרבנות) - 16:40
הדלקת נרות - 16:46
שחרית מנין נץ (קרבנות) - 5:45
שחרית מנין מרכזי (קרבנות) - 8:15
מנחה מנין א' (קרבנות) - 13:30
תהלים לבנים - 13:00
תהלים לבנות - 13:30
הלכה - 14:00
גמרא ופרשת השבוע - 14:45
מנחה מנין ב' (קרבנות) - 15:30
"רעוא דרעוין" - 17:30
צאת השבת - 17:38
ערבית מוצ"ש - 17:45

ימות החול

שחרית (קרבנות) - א. מנין נץ. ב. 8:15.
מנחה (קרבנות) - א. 13:00. ב. 16:25.
ערבית - 17:15.

משה בן רחל אגס ז"ל

רחמים בן פרחא עובדיה ז"ל

אברהם בן חממה קרואני ז"ל

אלהוה בן רחל חלפון ז"ל

רחל בת גיזלי כמנונה חלפון ע"ה

שמעון בן מוסא כורש ז"ל

שמואל בן מניני ללו ז"ל